

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رهنمودهای آسمانی پیامبر اسلام ﷺ به ابوذر

www.ketab.ir

سید محمد شفیعی مازندرانی

سرشناسه	: شفیعی مازندرانی، سیدمحمد، ۱۳۲۸-
عنوان و نام پدیدآور	: رهنمودهای باب سبک زندگی اسلامی (توصیه‌های پیامبر خاتم به ابوذریه) / سیدمحمد شفیعی مازندرانی؛ ویراستار سیدعلی حسینی درویشانی.
مشخصات نشر	: قم: میراث ماندگار، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	: ۹۲ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۴-۵۷۸-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه به صورت زیرنویس.
موضوع	: محمد (ص)، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ق. -- احادیث
موضوع	: Muhammad, Prophet -- Hadiths
موضوع	: راه و رسم زندگی -- جنبه‌های مذهبی
	: Conduct of life -- *Religious aspects
رده بندی کنگره	: ۲۴۸BP
رده بندی دیویی	: ۶۱/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۵۲۶۴۶۰

- نام کتاب: رهنمودهای اسلامی پیامبر اسلام ﷺ به ابوذریه
- مؤلف: سید محمد شفیعی مازندرانی
- ویراستار: سید علی حسینی درویشانی
- ناشر: میراث ماندگار
- نوبت چاپ: اول ۱۴۰۲
- چاپخانه: مبین
- شمارگان: ۵۰۰ جلد
- شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۳۱۴ - ۵۷۸ - ۸
- قیمت: ۸۰,۰۰۰ تومان

مرکز پخش: انتشارات میراث ماندگار

تلفن: ۰۹۱۲۲۵۱۰۵۰۹ - ۰۲۵۳۷۸۴۲۳۹۸

فهرست مطالب

۱۱..... مقدمه

بخش اول: زندگی نامه ابوذر / ۱۶

۱۸..... ویژگی های ابوذر

۲۱..... تبعید ابوذر به ربه

۲۳..... حمایت علی علیه السلام و یاران

۲۵..... همراهان ابوذر

۲۶..... وداع با ابوذر

۲۷..... عاقبت ابوذر

بخش دوم: نصاب پیامبر صلی الله علیه و آله به ابوذر / ۳۰

۳۰..... ۱- خواسته ابوذر

۳۱..... ۲- اهمیت وجود اهل بیت

۳۱..... ۳- توصیه به ابوذر

۳۲..... ۴- دو نعمت پر اهمیت

۳۲..... ۵- پنج نعمت

۳۲..... ۶- عمل خیر

۳۳..... ۷- دل بستن به آینده

- ۸- نادیده گرفتن مرگ ۳۳
- ۹- زندگی غریبانه ۳۳
- ۱۰- اهمیت امروز ۳۳
- ۱۱- متکی به خود بودن ۳۴
- ۱۲- بر باد دادن عمر ۳۴
- ۱۳- خود را مسافر دانستن ۳۴
- ۱۴- علم غیر نافع ۳۵
- ۱۵- طلب دانش به خاطر خدا ۳۵
- ۱۶- اهمیتِ «نمی دانم» ۳۵
- ۱۷- پایبندی به علم ۳۶
- ۱۸- اهل توبه ۳۶
- ۱۹- اهل برترین عمل ۳۶
- ۲۰- توجه به اراده خدا ۳۷
- ۲۱- دست کم گرفتن گناهان ۳۷
- ۲۲- نادیده گرفتن خطاهای خویش ۳۸
- ۲۳- کوچک شمردن گناهان ۳۸
- ۲۴- اندک شمردن خطاهای خویش ۳۸
- ۲۵- قول و فعل ۳۸
- ۲۶- راز کاهش رزق ۳۹
- ۲۷- حفظ زبان ۳۹
- ۲۸- هیئات و هیئات ۳۹
- ۲۹- نماز و جایگاه آن ۴۰
- ۳۰- اهمیت نماز نافله ۴۰

- ۴۱..... نافله (نماز مستحب)
- ۴۲..... آثار نوافل در زندگی ما
- ۴۵..... ۳۱- در حال نماز
- ۴۵..... ۳۲- ارتباط با عرش خدا
- ۴۵..... ۳۳- دعوت مردم به مساجد
- ۴۶..... ۳۴- جایگاه نماز و حفظ زبان
- ۴۶..... ۳۵- درجات نامتناهی انسان
- ۴۷..... ۳۶- زندان مؤمن
- ۴۷..... ۳۷- حزن عرفانی
- ۴۸..... ۳۸- علم و عالم
- ۴۸..... ۳۹- اشک و انابه
- ۴۹..... ۴۰- دنیا و آخرت
- ۴۹..... ۴۱- غفران - شفاعت
- ۴۹..... ۴۲- غرور به حسنات خویش
- ۵۰..... ۴۳- توجه به شرمساری
- ۵۰..... ۴۴- زیرک کیست؟
- ۵۰..... ۴۵- اهمیت امانت داری
- ۵۱..... ۴۶- دنیا
- ۵۱..... ۴۷- دنیاپرستی
- ۵۱..... ۴۸- دنیاخواهی
- ۵۲..... ۴۹- شکر الهی
- ۵۲..... ۵۰- توجه به مسائل شرعی
- ۵۳..... ۵۱- آثار زهد راستین

- ۵۲- منبع حکمت ۵۳
- ۵۳- رحمت الهی ۵۴
- ۵۴- نشان زهد رسول خدا ﷺ ۵۴
- ۵۴- ارزش دین داری ۵۵
- ۵۵- اهل ذکر ۵۶
- ۵۷- خطر دنیاگرایی ۵۵
- ۵۸- قدر رزق ۵۶
- ۵۹- زاهد کیست؟ ۵۶
- ۶۰- زراعت اخروی ۵۶
- ۶۱- مقام اهل خوف ۵۶
- ۶۲- زیرک ترین انسان ۵۷
- ۶۳- مهیا شدن برای مرگ ۵۷
- ۶۴- تقوی پیشگی ۵۷
- ۶۵- نیت قرب خدا ۵۸
- ۶۶- ذکر ۵۸
- ۶۷- حمد الهی ۵۸
- ۶۸- خدا اندیشی ۵۹
- ۶۹- زنان در بهشت ۵۹
- ۷۰- آرام صحبت کردن ۶۰
- ۷۱- تشییع جنازه ۶۰
- ۷۲- دواي دردها ۶۱
- ۷۳- اهمیت اندیشیدن ۶۱
- ۷۴- تلخی و شیرینی زندگی ۶۱

- ۷۵- فقیه واقعی ۶۱
- ۷۶- حقیقت ایمان ۶۲
- ۷۷- محاسبه ۶۲
- ۷۸- حیا ۶۳
- ۷۹- مدیریت آرزوها ۶۳
- ۸۰- دعای همراه عمل نیک ۶۴
- ۸۱- دعای جدای از عمل نیک ۶۴
- ۸۲- فرزندان و نوه‌ها ۶۴
- ۸۳- موارد مباحات خدا ۶۴
- ۸۴- سجود ۶۵
- ۸۵- ذاکر الهی ۶۶
- ۸۶- سودمندی وجود طبیعت ۶۶
- ۸۷- اشک زمین در مرگ آدمی! ۶۷
- ۸۸- تجلی اخلاص ۶۷
- ۸۹- اذان و اقامه ۶۷
- ۹۰- جوان خداوندیش ۶۸
- ۹۱- ذکر ۶۸
- ۹۲- همنشین شایسته ۶۸
- ۹۳- همنشینی خداپاورانه ۶۸
- ۹۴- طعام خدادوستان ۶۹
- ۹۵- زبان مردم ۶۹
- ۹۶- سخنان بیهوده ۶۹
- ۹۷- کذب ۶۹

- ۹۸- حفظ زبان ۷۰
- ۹۹- حفظ حرمت بزرگسالان ۷۰
- ۱۰۰- خطر آزادی زبان ۷۰
- ۱۰۱- خطر عیب جویی ۷۰
- ۱۰۲- اثر بدخلقی ۷۱
- ۱۰۳- اثر سخنان ناپسند ۷۱
- ۱۰۴- اذان و حضور در مساجد ۷۱
- ۱۰۵- آبادی مساجد ۷۱
- ۱۰۶- اثر نشستن در مسجد ۷۲
- ۱۰۷- انتظار نماز ۷۲
- ۱۰۸- اثر وضو ۷۲
- ۱۰۹- خدامحوری ۷۳
- ۱۱۰- آثار خیر مسجدنشینی ۷۳
- ۱۱۱- کردار تقوایندگان ۷۳
- ۱۱۲- اهل ورع ۷۴
- ۱۱۳- محاسبه ۷۴
- ۱۱۴- آثار تقوی ۷۴
- ۱۱۵- یاد خدا ۷۵
- ۱۱۶- نشانه تقواداران ۷۵
- ۱۱۷- ذکر الله ۷۵
- ۱۱۸- پارسایی ۷۵
- ۱۱۹- عابدترین مردم ۷۶
- ۱۲۰- علم و عبادت ۷۶

- ۱۲۱- اولیاء الله راستین ۷۶
- ۱۲۲- سه چیز مهم در قیامت ۷۶
- ۱۲۳- قوی بودن ۷۷
- ۱۲۴- آیه‌ای حیات بخش ۷۷
- ۱۲۵- هواداری خدا از انسان ۷۸
- ۱۲۶- رزق مقسوم ۷۸
- ۱۲۷- تأکیدات رسول خدا ﷺ ۷۸
- ۱۲۸- قناعت پیشگی ۷۹
- ۱۲۹- میل و همت انسان حکیم ۸۰
- ۱۳۰- نیت و قلب ۸۰
- ۱۳۱- جایگاه تقوی ۸۱
- ۱۳۲- نشانه‌های مؤمنان ۸۱
- ۱۳۳- حسنه ۸۱
- ۱۳۴- خویشتن داری ۸۱
- ۱۳۵- خودسانسوری ۸۲
- ۱۳۶- دخول در آتش ۸۲
- ۱۳۷- دروغ خنده ساز ۸۲
- ۱۳۸- پرهیز از دروغ ۸۳
- ۱۳۹- توبه از دروغ گویی ۸۳
- ۱۴۰- خطر غیبت ۸۳
- ۱۴۱- تفاوت غیبت و تهمت ۸۴
- ۱۴۲- اثر غیبت ۸۴
- ۱۴۳- حمایت از مؤمن ۸۵

- ۱۴۴- اثر سخن چینی ۸۵
- ۱۴۵- عاقبت سخن چینی ۸۵
- ۱۴۶- عاقبت نفاق ۸۵
- ۱۴۷- امانت داری ۸۶
- ۱۴۸- خطر کینه توزی ۸۶
- ۱۴۹- جدایی مؤمنان ۸۶
- ۱۵۰- خطر قهر کردن ۸۷
- ۱۵۱- خودخواهی ۸۷
- ۱۵۲- عاقبت مستکبران ۸۸
- ۱۵۳- نشانه تواضع ۸۸
- ۱۵۴- نشانه استکبار ۸۸
- ۱۵۵- پوشش بدن ۸۹
- ۱۵۶- فروتنی ۸۹
- ۱۵۷- دگردوستی ۸۹
- ۱۵۸- شراب ۸۹
- ۱۵۹- تواضع در بارگاه الهی ۹۰
- ۱۶۰- سعادت‌مندان ۹۰
- ۱۶۱- پرهیز از فخر فروشی ۹۱
- ۱۶۲- صوفی‌گری ۹۱
- ۱۶۳- اهل جنت ۹۱
- منابع ۹۲

مقدمه

اهمیت وعظ و موعظه در اسلام و ادیان:

نصایح پیامبر اسلام ﷺ به ابوذر نشان می‌دهد که در جامعه نباید موعظه را دست کم گرفت، البته در جوامع الهی پیش از اسلام نیز به موعظه اهتمام داشتند.

امام صادق علیه السلام فرمود: مردی به حضور عیسی علیه السلام آمد و اقرار کرد که من زنا کرده‌ام و مرا پاک کن. البته پیش از آن که صحت اعتراف او ثابت شد، بنا شد که او را سنگسار کنند (گویا زنا می‌کرده بوده است) و اعلام شد که جمعیت جمع شوند. همه جمع شدند که حضرت یحیی علیه السلام نیز در میان جمعیت بود، مرد زناکار را در گودالی جای دادند تا او را سنگسار نمایند، او فریاد زد، هر کسی که بر گردنش حد الهی هست از اینجا برود، همه رفتند، تنها عیسی و یحیی باقی ماندند. در این هنگام یحیی علیه السلام فرصت را غنیمت شمرد و کنار او رفت و فرمود: یا مذنب عظمی: «ای گنهکار مرا موعظه کن». او گفت:

۱- لا تخلین بین نفسک و هواها فتزدیک: «نفس خود را بر هوس هایش آزاد نگذار تا تو را را تباه سازد» (بین نفس و هواهایش فاصله باش). یحیی فرمود: «باز مرا موعظه کن». او گفت:

- ۲- لا تعیرن خاطناً بخطیئته: «گنهکار را بخاطر گناهش عیب مکن» (طعن و سرزنش غیابی یا حضوری مکن مگر در موارد امر به معروف و نهی از منکر).
یحیی فرمود: باز هم مرا موعظه کن. او گفت:
- ۳- لا تغضب: «خشمگین مشو». یحیی فرمود: همین سه موعظه مرا کافی است.

إِنَّ رَجُلًا جَاءَ إِلَى عِيسَى بْنِ مَرْيَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ لَهُ: يَا زَوْجَ اللَّهِ، إِنِّي زَنَيْتُ فَطَهَّرْنِي فَلَمَّا اجْتَمَعَ واجْتَمَعُوا وَصَارَ الرَّجُلُ فِي الْحُفْرَةِ نَادَى الرَّجُلُ: لَا يَحْدُنِي مَن لِّلَّهِ فِي جَنْبِهِ حَدٌّ، فَاَنْصَرَفَ النَّاسُ كُلُّهُمْ إِلَّا يَحْيَى وَعِيسَى عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، فَذَنَا مِنْهُ يَحْيَى عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ لَهُ: يَا مُذِيبَ عِظْنِي؟ فَقَالَ لَهُ: لَا تُحَلِّينَ بَيْنَ نَفْسِكَ وَبَيْنَ هَوَاها فَتُرْدِيكَ، قَالَ: زِدْنِي. قَالَ: لَا تُعَيِّرَنَّ خَاطِئًا بِخَطِيئَةٍ. قَالَ: زِدْنِي. قَالَ: لَا تَغْضَبْ، قَالَ: حَسْبِي.^۱

لقمان حکیم در لابلاي وصاياي خویش به فرزندش فرمود: پسر جان! بدان که من چهار صد پیغمبر را خدمت کردم و لا یخنان آنان چهار جمله انتخاب کردم:

۱. در حال نماز دلت را نگه‌دار (و با حضور قلب باش).
۲. سر سفره مواظب گلویت باش.
۳. در خانه مردم چشمت را نگه‌دار.
۴. میان مردم زبانت را حفظ کن.